

CORE

TOPPLEDER- BAROMETER 200

2024

Data og kategorisering

Hva er CORE Topplederbarometer?

CORE Topplederbarometer 200 kartlegger kjønnsfordelingen i toppledergrupper og styrer i de 200 største selskapene i norsk næringsliv. Selskapene utgjør de 200 største etter omsetning med utgangspunkt i [Kapitals liste over Norges 500 største selskap](#).

Barometeret ble lansert første gang i 2016¹. Ettersom omsetning kan endre seg fra år til år, vil det være noe variasjon i hvilke selskap som til enhver tid utgjør de 200 største, og som inngår i de ulike utgavene av Topplederbarometeret. For å komme med i CORE Topplederbarometer må selskapene ha norskregistrert styre i Brønnøysundregisteret, hovedkontor i Norge og en toppledergruppe med minst fire personer. Selskapene må også ha forretningsmessige mål. Helseforetak og andre offentlig eide selskap med sektorpolitiske mål som er unntatt konkurranse², er ikke med i utvalget.

Selskap er tatt ut av utvalget dersom de

- er registrert som helseforetak eller har sektorpolitiske mål
- er registrert som NUF eller ANS
- er holdingselskap eller investeringsselskap uten konsernledelse³
- har for få personer i ledelsen (færre enn fire) er lagt ned og/eller kjøpt opp og har fått nytt organisasjonsnummer
- har en internasjonal eller nordisk ledelsesstruktur og derfor mangler toppledergruppe i Norge
- ikke har vært mulig å oppdrive informasjon om selskapet

Toppledergruppe

Toppledergruppen utgjør selskapets utøvende ledelse og består av administrerende direktør (adm. dir.) og ledere for forretningsområder og andre som rapporterer direkte til adm. dir. Våre data for 2024 viser at en gjennomsnittlig toppledergruppe består av 8 personer.

Styre

Styret fastsetter strategi, budsjetter og retningslinjer for selskapet, og fører tilsyn med adm. dir. og selskapets virksomhet for øvrig. Våre data for 2024 viser at et gjennomsnittlig styre uten vara består av 7 personer.

¹ Den gang med utgangspunkt i DN's liste over Norges 500 største selskap.

² Se [statlig eierskap](#)

³ Mens rene investeringsselskap uten operativ virksomhet er holdt utenfor, er holdingselskap med operative datterselskap med. Flere selskap i Kapital sin liste er holdingselskaper som stemmer overens med omsetning i [Purehelp](#). Styret er ofte det samme for holding og operativt datterselskap, mens informasjon om ledergruppen i hovedsak er knyttet til den operative virksomheten.

Datainnsamling

Selskapsnavn og omsetning er hentet fra [Kapitals liste over de 500 største selskapene](#) fra 2023, rangert etter omsetning i 2022.

Andre kilder:

Fra [Brønnøysundregisteret](#) og [Purehelp](#) har vi hentet følgende informasjon:

- selskapsnavn
- organisasjonsnummer
- omsetning (sum driftsinntekter)⁴
- organisasjonsform
- styremedlemmer og varamedlemmer
- ansettelsesdato adm. dir.
- ansettelsesdato styreleder

Nettsider og e-post: Informasjon om toppleder-gruppenes sammensetning er hentet inn i perioden februar-april 2024. Informasjonen er hentet fra selskapets nettsider og årsrapporter. Ved utilstrekkelig informasjon om toppledelsen eller usikkerhet rundt kategorisering av stillingstitler har selskapene blitt kontaktet per e-post eller telefon.

Selskapsstruktur og øverste leder

Utvalget omfatter både virksomheter med konsernledelse i Norge og norske selskap som eies av et utenlandsk morselskap. Mange selskap har virksomhet både i Norge og i andre land. I noen tilfeller er morselskapet og øverste konsernledelse norsk. I andre tilfeller er det norskregistrerte selskapet et datterselskap av et internasjonalt morselskap. I sistnevnte tilfelle regnes adm. dir. for det norskregistrerte selskapet som øverste leder.

Utvidet konsernledelse

Selskapets organisering av toppledelsen kan variere, og i enkelte selskap er støttefunksjoner eksplisitt oppgitt som en del av en utvidet konsernledelse. Dersom stillingene i den utvidede konsernledelsen rapporterer direkte til adm. dir., har vi inkludert dem som en del av utvalget vårt.

Hva mener vi med operative posisjoner og stab-/støtteposisjoner?

Operative posisjoner er posisjoner med linje- eller resultatansvar som salgs-, divisjons- eller regionsdirektører. Adm. dir. har øverste resultatansvar og kodes her som operativ. Finansdirektør (CFO) har gått fra å være en støttefunksjon til oftere å være koblet til resultatansvar og er derfor kategorisert som

en operativ stilling. De fleste posisjoner i toppledelsen er operative.

Stab-/støtteposisjoner er stillinger med støttefunksjon. Slike stillinger kan blant annet være HR, juridiske stillinger, HMS, kommunikasjon osv. Noen selskap opererer med kombinerte stillingstitler. Posisjoner kategorisert her er imidlertid rene støtteposisjoner.

Mellomposisjoner er stillinger som ikke direkte er knyttet til operativ kjernevirksomhet, men som har en tett kobling til resultatansvar. Mellomposisjoner inkluderer blant annet direktører for markedsføring, innkjøp, teknologi og logistikk.

Arbeidet med kategorisering av stillingstitler har foregått ved hjelp av informasjon om stillinger i organisasjonskart og på nettsider. Vi har utviklet et kategoriseringsskjema i samarbeid med forskere ved University of California, San Diego, som utgangspunkt for kategoriseringen.

Bransjer

For å kategorisere selskapenes bransjetilhørighet har vi brukt Global Industry Classification Standard (GICS). Klassifiseringen består av 11 bransjer (sektorer), hvorav bransjen eiendom er ny siden 2018.

Energi (tidligere olje og gass) består av selskap innen olje, energi, kull og gass. Sektoren inkluderer selskap innen leting, produksjon, raffinering, lagring og transport av olje, gass, kull og brensel.

Materialer består av selskap som driver produksjon av for eksempel kjemiske stoffer, industrielle gasser, byggematerialer, glass, papir, emballasje og metall. Inkluderer også gruveselskap og stålprodusenter.

Industri består av selskap som produserer og distribuerer kapitalvarer som fly og forsvarsutstyr, elektrisk utstyr og maskiner. Sektoren inkluderer i tillegg tilbydere av kommersielle og profesjonelle tjenester som rekvisita, sikkerhet, arbeids- og rekrutteringstjenester og transportselskap.

Eiendom består av selskap innen eiendomsvirksomhet. Dette kan for eksempel være eiendomsmeglere, utleietjenester med mer.

Kapitalvarer og tjenester består av selskap som selger og produserer ulike forbruksvarer som kan være sensitive for økonomiske konjunkturer. Disse selskapene driver med produksjon og salg av varer som biler, hvitevarer og andre varige forbruksvarer. Sektoren inkluderer også hoteller, restauranter, og fritidsaktiviteter.

Dagligvarer består også av selskap som selger og produserer forbruksvarer, men disse er ofte mindre

⁴ For å kvalitetssikre informasjonen om selskap på Kapital sin liste, har vi sjekket omsetningstall fra Purehelp. Der dette ikke stemte overens har vi også sett på nettsiden til selskapene, og brukt andre kilder.

sensitive for økonomiske konjunkturer. Her finner vi selskap innen produksjon og salg av mat, drikkevarer, tobakk, personlige produkter osv. Kjøpesentre og supermarkeder er også plassert i denne sektoren.

Helse består av selskap som produserer og distribuerer helsetjenester, utstyr og forsyninger, inkludert helseteknologiselskap. Helsetjenester omfatter også selskap innen forskning, utvikling, produksjon og markedsføring av legemidler og bioteknologiske midler.

Finans består av banker og andre låne- og finanstjenester.

Informasjonsteknologi består av selskap som tilbyr programvare, IT-tjenester, produsenter og distributører av maskinvare, datamaskiner og annet elektronisk utstyr.

Kommunikasjonstjenester (tidligere telekom) består av selskap innen telekommunikasjonstjenester i tillegg til selskap i medie- og underholdningsbransjen.

Kraftforsyning består av selskap innen elektrisitet, gass og vannverk. Inkluderer også uavhengige kraftprodusenter og selskaper som driver med produksjon og distribusjon av elektrisitet fra fornybare kilder.

Mer informasjon om GICS-klassifisering finner du på: <https://www.msci.com/gics>

Lovkrav om kjønnsbalanse i styret

Allmennaksjeselskap har lovkrav om kjønnsbalanse i styret etter [allmennaksjeloven § 6–11a](#). Sparebanker og gjensidige forsikringsselskaper er regulert av Finansforetaksloven. [§ 8–4 femte ledd i finansforetaksloven](#) viser til at allmennaksjeloven § 6–11a med krav til representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for finansforetak som ikke er AS eller ASA.

Samvirkeforetak har krav om kjønnsbalanse i styret, dersom foretaket har mer enn 1000 medlemmer etter [lov om samvirkeforetak \(samvirkelova\) § 69](#).

Statsaksjeselskap, statsforetak og interkommunale selskap⁵ har lovkrav om kjønnsbalanse i styret etter [lov om aksjeselskaper \(aksjeloven\) § 20–6](#).⁶

⁵ Interkommunale selskap er underlagt lov om interkommunale selskaper ([IKS-loven](#)). Denne loven presiserer at reglene i aksjeloven § 20–6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

⁶ Kjønnsfordelingen kan påvirkes av ansattrepresentanter og antallet styremedlemmer.

Lovkrav om kjønnsbalanse i styret er nå vedtatt utvidet til foretak av en viss størrelse: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/krav-til-kjonnbalanse-i-norske-styrer-er-vedtatt/id3020352/>

- Første trinn skal oppfylles senest 31. desember 2024:
 - Foretak med mer enn 100 millioner kroner i samlede drifts- og finansinntekter
- Andre trinn skal oppfylles senest 30. juni 2025:
 - Foretak med flere enn 50 ansatte
 - Samvirkeforetak og boligbyggelag med mer enn 500 medlemmer eller andelseiere
 - Stiftelser som er næringsdrivende eller som har utdeling som formål, eller der en offentlig myndighet velger minst ett styremedlem
- Tredje trinn skal oppfylles senest 30. juni 2026:
 - Foretak med flere enn 30 ansatte
- Fjerde trinn skal oppfylles senest 30. juni 2027:
 - Foretak med mer enn 70 millioner kroner i samlede drifts- og finansinntekter
- Femte trinn skal oppfylles senest 30. juni 2028:
 - Foretak med mer enn 50 millioner kroner i samlede drifts- og finansinntekter

Forbehold

CORE Topplederbarometer er avhengig av tilgjengelig informasjon, blant annet fra selskapenes nettsider. Vi tar forbehold om at det kan være endringer i selskapsstruktur og toppledergrupper som vi ikke har informasjon om, eksempelvis nettsider som ikke er oppdatert, eller selskap det ikke har vært mulig å få kontakt med.

Kontakt:

Sigtona Halrynjo, forsker ved
Institutt for samfunnsforskning og
CORE Senter for likestillingsforskning
sigtona.halrynjo@samfunnsforskning.no

Takk til Nermina Tica, vitenskapelig
assistent ved Institutt for samfunns-
forskning, for arbeidet med data-
innsamling.

Følg oss:

www.samfunnsforskning.no/core
Facebook: [@likestillingISF](#)
X: [#COREtoppleder](#)

Notat 2024:16
ISSN: 2704-1891
ISBN: 978-82-7763-834-8

